

(The figures in the margin indicate full marks for the questions.)

Section - A (ক-শাখা)

(Question No 1 to 10 carry 1 marks each)

(প্রশ্ন নং 1 ৰ পৰা 10 লৈ প্ৰত্যেকৰ 1 মূল্যাংক)

Choose the correct option from the following :

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা -

1. In Computer language the digits 0 and 1 in binary base are called.
কম্পিউটাৰ ভাষাত দ্বৈত ভূমিৰ অংক 0 আৰু 1 ক কোৱা হয় -
(a) byte (b) kb (c) gb (d) bit
2. Fill in the blank : (খালী ঠাই পূৰ কৰা)
 $\square \times 1001 = 110110$
(a) 111 (b) 110 (c) 101 (d) 11
3. For any two statements p and q of which of the following is the same as the truth value of $p \rightarrow q$
p আৰু q যিকোনো দুটা উক্তিৰ বাবে $p \rightarrow q$ ৰ সত্যমান তলৰ কোনটোৰ সৈতে একে হ'ব -
(a) $q \rightarrow p$ (b) $\sim q \rightarrow p$ (c) $q \rightarrow \sim p$ (d) $\sim q \rightarrow \sim p$
4. $\phi = ?$
(a) ϕ (b) U (c) A (d) $\{\phi\}$
5. Common logarithm $\log_{10}^m$ is also written as ____
সাধাৰণ ঘাতাংক $\log_{10}^m$ ক ____ বুলিও লিখা হয়।
(a) logm (b) lmg (c) lmn (d) lnm
6. If (যদি) $a, m > 0$, $a \neq 1$ then (তেন্তে) ${}_a \log_a^m = ?$
(a) a (b) m (c) ϕ (d) 0
7. The set $\{X \in R : 0 < x < 1\}$ can be written as -
 $\{X \in R : 0 < x < 1\}$ সংহতিটোক লিখিব পাৰি -

- (a) $[0, 1]$ (b) $(0, 1)$ (c) $(0, 1]$ (d) $[0, 1)$
8. If $a + b + c \neq 0$, then under what condition $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$?
যদি $a + b + c \neq 0$ তেহে কি চৰ্তত $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$?
(a) $a \neq b \neq c$ (b) $a + b + c = 0$
(c) $a = b = c$ (d) $a - b - c = 0$
9. Which of the following statement is not true -
তলৰ কোনটো উক্তি সত্য নহয় ?
(a) If n is an integer then $(a-b)$ is a factor of $a^n - b^n$ / n এটা অখণ্ড সংখ্যা হলে $(a-b)$, $a^n - b^n$ ৰ এটা উৎপাদক।
(b) If n is an even integer then $(a+b)$ is a factor of $a^n - b^n$ / n এটা যুগ্ম অখণ্ড সংখ্যা হলে $(a+b)$, $a^n - b^n$ ৰ এটা উৎপাদক।
(c) If n is an odd integer then $(a+b)$ is a factor of $a^n + b^n$ / n এটা অযুগ্ম অখণ্ড সংখ্যা হলে $(a+b)$, $a^n + b^n$ ৰ এটা উৎপাদক।
(d) If n is an even integer then $(a+b)$ is a factor of $a^n + b^n$ / n এটা যুগ্ম অখণ্ড সংখ্যা হলে $(a+b)$, $a^n + b^n$ ৰ এটা উৎপাদক।
10. The product of $(x+1)(x+2)(x+3)$ is -
 $(x+1)(x+2)(x+3)$ ৰ পূৰণফল হ'ব -
(a) $x^3 + 6x^2 + 11x + 6$ (b) $x^3 - 6x^2 + 11x + 6$
(c) $x^3 + 6x^2 - 11x + 6$ (d) $x^3 + 6x^2 - 11x - 6$

Section - B (খ-শাখা)

(Question No 11 to 30 carry 2 marks each)

(প্ৰশ্ন নং 11 ৰ পৰা 30 লৈ প্ৰত্যেকৰ 2 মূল্যাংক)

11. Show that : (দেখুওৱা যে) $2134_5 = 294_{10}$
12. What are the digits in the base 3 system. (3 ভূমিত অংকবোৰ কি কি?)
13. Write in Roman numerals : (ৰোমান সংখ্যাকত লিখা)
(i) 990 (ii) 6179
14. Divide (binary) : 10001 by 111
হৰণ কৰা দ্বৈত : 10001 ক 111 ৰে
15. Express in binary (দ্বৈত সংখ্যাত প্ৰকাশ কৰা) - 137₈
16. Define statement or propositions. Given an example.
বিবৃতি বা উক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

17. For p and q write the conjunction truth table.
 p আৰু q ৰ বাবে যোজনৰ সত্যতা তালিকা লিখা।
18. If $A = \{1, 2, 3\}$ then find the power set of A .
যদি $A = \{1, 2, 3\}$ তেহে A ৰ ঘাত সংহতি লিখা।
19. Write De Morgan's laws. (ডিমাৰ্গানৰ বিধি দুটা লিখা।)
20. Define power set. (ঘাত সংহতি বুলিলে কি বুজা)
21. Prove that : (প্ৰমাণ কৰা যে) $\log_a 1 = 0$
22. Show that - (দেখুওৱা যে)
 $\log \frac{a^2}{bc} + \log \frac{b^2}{ca} + \log \frac{c^2}{ab} = 0$
23. Prove that : (প্ৰমাণ কৰা যে)
 $\log a^2 + \log b^2 + \log c^2 = \log(ab) + \log(bc) + \log(ca)$
24. Prove that : (প্ৰমাণ কৰা যে) $\log 625 = 4(1 - \log 2)$
25. If $\log 3 = 0.47712$ then find the number of digits in 3^{27}
যদি $\log 3 = 0.47712$ তেহে 3^{27} ত কিমানটা অংক আছে নিৰ্ণয় কৰা।
26. Simplify : (সৰল কৰা)
 $(x^2 - 1 + 2x)(x^2 - 1 - 2x)$
27. Prove that : (প্ৰমাণ কৰা যে)
 $a^2(b+c) + b^2(c+a) + c^2(a+b) + 2abc = (a+b)(b+c)(c+a)$
28. If $a+b+c = 0$ then show that $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$.
যদি $a+b+c = 0$ তেহে দেখুওৱা যে, $a^3 + b^3 + c^3 = 3abc$
29. If $2a - b + c = 0$ then show that $8a^3 - b^3 + c^3 + 6abc = 0$
যদি $2a - b + c = 0$ তেহে দেখুওৱা $8a^3 - b^3 + c^3 + 6abc = 0$
30. If (যদি) $a = y+z-2x$, $b = z+x-2y$ and (আৰু) $c = x+y-2z$ then show that (তেহে দেখুওৱা যে) $a^4 + b^4 + c^4 = 2(a^2b^2 + b^2c^2 + c^2a^2)$

Section - C (গ-শাখা)

(Question No 31 to 38 carry 3 marks each)

(প্ৰশ্ন নং 31 ৰ পৰা 38 লৈ প্ৰত্যেকৰ 3 মূল্যাংক)

31. If a binary number ends with three zeroes. Show that its decimal expressin is divisible by 8.
এটা দ্বৈত সংখ্যাৰ শেষত তিনিটা শূণ্য থাকিলে দেখুওৱা যে ইয়াৰ দশমিক সংখ্যাটো 8 ৰে বিভাজ্য।

32. Express decimal 214.35 in radix fraction of base 5.

214.35 ক 5 ভূমির বিন্দু ভগ্নাংশত প্রকাশ করা।

33. Prove that : (প্রমাণ করা যে)

$$\sim(\sim p \wedge \sim q) \equiv p \vee q$$

34. Prove that (প্রমাণ করা যে)

$$A - B = A \cap B^c$$

35. Represent in venn diagram : (ভেন চিত্রত প্রদর্শন করা)

$$(A \cap B)^c = A^c \cup B^c$$

36. Prove that (প্রমাণ করা যে)

$$\log\left(1 + \frac{1}{2}\right) + \log\left(1 + \frac{1}{3}\right) + \log\left(1 + \frac{1}{4}\right) + \dots + \log\left(1 + \frac{1}{19}\right) = 1$$

37. Solve : (সমাধান করা) -

$$\log_2^2 + \log_2(x+2) = 4$$

38. Resolve into factor : (উৎপাদকত প্রকাশ করা) -

$$4x^2(2z-y) + 2y^2(z+x) + 4z^2(2x-y) - 8xyz$$

Section - D (ঘ-শাখা)

(Question No 39 to 42 carry 4 marks each)

(প্রশ্ন নং 39 ব পৰা 42 লৈ প্ৰত্যেকৰ 4 মূল্যাংক)

39. If (যদি) $A = \{x/x^2+x-2=0\}$, $B = \{x/x^2+5x+6=0\}$ then find (তেজ্বে উলিওৱা) :

(i) $A-B$

(ii) $A \cap B$

40. If (যদি) $\log 2 = 0.30103$, $\log 3 = 0.47712$, $\log 7 = 0.8451$ then show that (তেজ্বে দেখুওৱা যে) -

$$\left(\frac{21}{20}\right)^{100} > 100$$

41. If n is odd and (যদি n অযুগ্ম আৰু) $\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{1}{a+b+c}$ then show that (তেজ্বে দেখুওৱা যে)

$$\frac{1}{a^n} + \frac{1}{b^n} + \frac{1}{c^n} = \frac{1}{a^n + b^n + c^n}$$

42. If (যদি) $2s = a+b+c$ then show that (তেজ্বে দেখুওৱা যে)

$$(s-a)^3 + (s-b)^3 + (s-c)^3 - 3(s-a)(s-b)(s-c) = \frac{1}{2}(a^3 + b^3 + c^3 - 3abc)$$

==X==